

АСНОЎНЫЯ ПАЛАЖЭННІ ПРАГРАМЫ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ на 2016—2020 гады

павышэнне эфектыўнасці падатковай сістэмы для стымулявання інвестыцыйнай і інавацыйнай актыўнасці; удасканаленне падыходаў да збірання падатку на нерухомасць і экалагічнага падатку; вызваленне ад падатку на дабаўленую вартасць унутрыхолдынгавых абаротаў тавараў (работ, паслуг); забеспячэнне пераходу на электроннае абслугоўванне плацельшчыкаў.

Будзе ўведзены інстытут «падатковых дэпазітаў», якія стымулююць вывад даходаў і капіталу з ценю. Рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, якія задэкларавалі даходы звыш вызначанай дзяржавай сумы і заплацілі з іх падаткі, будзе гарантавана безумоўнае захаванне падатковай і камерцыйнай тайны.

7. Мадэрнізацыя адносін уласнасці

Захаванне дзяржаўнай уласнасці або пашырэнне прыватнай — не самамэта. Яны павінны быць эфектыўнымі і прыбытковымі.

Прадугледжваюцца:

перадача ў камунальную ўласнасць прадпрыемстваў, якія не маюць стратэгічнага значэння, у мэтах прыцягнення інвестараў у акцыянерны капітал;

укараненне перадавых сусветных практык карпаратыўнага кіравання на дзяржаўных прадпрыемствах з усталёваннем галоўнага крытэрыя для кіраўніка — максімізацыя прыбытку;

актывізацыя малой і сярэдняй прыватызацыі, арыентаванай на прыцягненне інвестыцый, мадэрнізацыю вытворчасцяў і стварэнне новых працоўных месцаў;

прыцягненне вядучых сусветных кампаній (з капіталізацыяй больш за мільярд долараў) у Рэспубліку Беларусь для рэалізацыі праектаў з высокай дабаўленай вартасцю;

выпуск акцый найбуйнейшых кампаній на міжнародных біржах Лонда-на, Нью-Ёрка, Франкфурта з мэтай росту капіталізацыі гэтых прадпрыемстваў і зніжэння пазыковай на-грузкі.

Міністрам, старшыням аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама будучь прадастаўлены дадатковыя правы на адчужэнне часткі акцый дзяржаўных прадпрыемстваў.

Плануецца зацвярджэнне спрошчанага парадку рэгулявання адно-сін уласнасці, уключаючы радыкаль-нае скарачэнне пераліку дакументаў і ўзагадненняў.

У якасці абавязковых умоў — на-яўнасць эфектыўнага бізнес-плана, гадавой справаздачы і аўдытарскага заключэння аб сур’ёзнасці інвестара. Працэс прыцягнення інвестараў буд-зе празрыстым і канкурэнтным.

8. Павышэнне эфектыўнасці ін-вестыцый, прыцягненне прамых замежных інвестыцый

Інвестыцыйная палітыка будзе грунтавацца на рыначных прынцыпах прадастаўлення інвестыцыйных рэ-сурсаў, эфектыўнасці іх выкарыстан-ня, паляпшэнні дзелавага клімату.

У новай пяцігодцы прыярытэты інвестыцыйнай палітыкі перамяшча-юцца ў рэальны сектар, а даклад-ней — у практы з высокай акупнас-цю. Гэта прадугледжвае перш за ўсё аднаўленне актыўнай часткі асноў-ных сродкаў, набыццё перадавых тэхналогій, інфармацыйных сістэм, робататэхнікі.

Асноўнымі напрамкамі выкары-стання інвестыцый стануць:

стварэнне высокаэфектыўных і экспартна арыентаваных вытвор-часцяў, новых працоўных месцаў у сферы паслуг;

рэалізацыя прыярытэтных пра-грам у сацыяльнай сферы;

будаўніцтва аб’ектаў інжынернай інфраструктуры, у тым ліку Беларус-кай АЭС.

Прадастаўленне дзяржаўнай пад-трымкі і льготных крэдытных рэсурсаў на выкананне інвестыцыйных праектаў будзе ажыццяўляцца на конкурснай аснове ў рамках дзяр-

жаўных праграм з улікам іх накірава-насці на рэалізацыю прыярытэтных напрамкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Інвестыцыі, якія не маюць прамога эканамічнага эфекту і акупнасці, але накіраваны на забеспячэнне нацыя-нальнай бяспекі і вырашэнне стратэ-гічна важных для краіны сацыяльных пытанняў, будуць ажыццяўляцца ў межах бюджэтных магчымасцяў.

Інвестыцыйныя патокі з дзяржаў-най падтрымкай па ключавых на-прамках сканцэнтраваны ў 20 дзяр-жаўных праграмах. У 2016—2020 гадах будзе рэалізавана больш за 80 буйных інвестыцыйных праектаў з аб’ёмам інвестыцый больш за 27 млрд долараў ЗША. У іх ліку будаў-ніцтва атамнай электрастанцыі ў Рэспубліцы Беларусь; арганізацыя вытворчасці легкавых аўтамабіляў у Рэспубліцы Беларусь СЗАТ «Бел-Джы», стварэнне Кітайска-Беларус-кага індустрыяльнага парка «Вялікі камень», распрацоўка радовішчаў калійных угнаенняў з будаўніцтвам горна-абагачальных комплексаў у Петрыкаўскім і Старобінскім раёнах, будаўніцтва завода па вытворчасці сульфатнай беленай цэлюлозы на базе ААТ «Светлагорскі ЦКК», будаўніцтва завода па вытворчасці металічнага ліста і белай бляхі ААТ «ММПЗ-груп», праектаванне і будаўніцтва эксперыментальнага шматфункцыянальнага комплексу «Мінск-Мір» і іншыя.

Прыярытэтнай крыніцай мадэрні-зацыі эканомікі ў бягучай пяцігодцы з’яўляюцца *прамыя замежныя інвес-тыцыі*.

Задачам іх актыўнага прыцяг-нення і эфектыўнага выкарыстання будучь падпарадкаваны ўсе інстру-менты эканамічнай палітыкі.

Прадугледжваюцца безумоўнае забеспячэнне права інвестара на рас-параджэнне атрыманым прыбыткам і дывідэндамі, свабодны рух капіталу, удасканаленне сістэмы гарантый для міжнародных інвестараў на аснове найлепшай сусветнай практыкі.

Плануюцца паглыбленне вытвор-чай кааперацыі і прамысловага су-працоўніцтва ў рамках Еўразійска-га эканамічнага саюза, уключэнне беларускіх кампаній у глабальныя ланцужкі стварэння дабаўленай вар-тасці.

Статус Нацыянальнага агенцтва інвестыцый і прыватызацыі будзе павышаны, а яго паўнамоцтвы па-шыраны.

Ключавым паказчыкам эфектыў-насці работы міністраў і губернатараў стане аб’ём прыцягнення прамых за-межных інвестыцый.

Прытоку дадатковых фінансавых сродкаў у эканоміку будзе спрыяць далейшае развіццё супрацоўніцтва з міжнароднымі фінансавымі арга-нізацыямі.

Рэалізацыя інвестыцыйных пра-ектаў на прынцыпах дзяржаўна-пры-ватнага партнёрства, эфектыўнае размеркаванне рызык і адказнасці паміж бізнесам і дзяржавай дазво-ляць рэалізаваць доўгатэрміновыя інфраструктурныя праекты.

Доля інвестыцый у асноўны капі-тал будзе падтрымлівацца на ўзроўні эканамічнай бяспекі — не менш за 25 працэнтаў да ВУП.

9. Эфектыўнае дзяржаўнае кі-раванне

Самая сучасная вытворчасць дасць жаданую аддачу толькі пры эфектыўным кіраванні. Таму ў бя-гучай пяцігодцы нароўні з далей-шай комплекснай мадэрнізацыяй базавых галін і паскораным фар-міраваннем новых высокатэхнала-гічных сектараў прадугледжваец-ца **абнаўленне сістэмы кіравання эканомікай**.

У гэтых мэтах прадугледжваец-ца:

размежаванне функцый дзяржа-вы як рэгулятара і ўласніка;

скарачэнне залішніх і дублюю-чых функцый органаў дзяржаўнага кіравання, кантрольных (наглядных) і праваахоўных органаў;

пашырэнне паўнамоцтваў і сфер адказнасці органаў мясцовага кіра-вання і самакіравання; умацаванне пазіцый Нацыяналь-нага сходу Рэспублікі Беларусь на міжнароднай арэне;

фарміраванне кампактнага ўра-да;

перавод да 2020 года ўсіх адмі-ністрацыйных працэдур у электронны фармат;

павышэнне прэстыжу дзяржаўнай службы;

арганізацыя сістэмы стажыровак дзяржаўных служачых у вядучых су-светных адукацыйных цэнтрах.

У выніку паслядоўнай рэалізацыі намечаных захадаў будзе створаны эфектыўны кампактны дзяржаўны апарат.

10. Дакладныя крытэрыі ацэнкі кіруючых кадраў

Галоўная мэта — павысіць эфе-ктыўнасць кіравання: даць кіраўнікам усіх узроўняў свабоду дзеянняў, пра-даставіўшы неабходныя паўнамоц-твы для прыняцця рашэнняў, права на рызык, ініцыятыву, пры ўзмац-ненні персанальнай адказнасці за стан спраў на даручаным участку работы, укараненні дзейных маты-вацыйных механізмаў.

Ацэнка эфектыўнасці работы кад-раў па выкананні Праграмы будзе ажыццяўляцца, зыходзячы з найваж-нейшых крытэрыяў, прадугледжаных ва Указе Прэзідэнта Рэспублікі Бе-ларусь ад 23 лютага 2016 года № 78 «Аб мерах па павышэнню эфектыў-насці сацыяльна-эканамічнага комп-лексу Рэспублікі Беларусь».

СКЛАДНІКІ РОСТУ КАНКУРЭНТАЗДОЛЬ-НАСЦІ ЭКАНОМІКІ, ЗАСНАВАНАГА НА ІНАВАЦЫЯХ

Лічбавая трансфармацыя эка-номікі (інфарматызацыя)

У бягучай пяцігодцы ў сферы інфарматызацыі нам трэба будзе вырашыць **дванаццаць ключавых задач**.

1. Стварэнне адной з самых сучасных інфраструктур тэлекамуні-кацый ва Усходняй Еўропе. Рэаліза-цыя праграмы «Оптавалакно ў кожны дом». Пашырэнне праекта стварэння сотавай сувязі чацвёртага пакалення на тэрыторыю ўсёй краіны. Па меры распрацоўкі **найноўшага стандарту сувязі пятага пакалення** мы запус-цім адпаведныя пілотныя зоны на тэ-рыторыі Беларусі.

Узровень пранікнення інтэрнэту да 2020 года складзе мінімум 80 працэн-таў хатніх гаспадарак.

2. Стварэнне паўнавартаснага электроннага ўрада. Арыенцір па якасці і паўнаце электронных пас-луг — Паўднёвая Карэя (сусветны лідар у гэтай вобласці). Да 2020 года ўсе базавыя адміністрацыйныя пас-лугі павінны аказвацца ў электрон-ным выглядзе. Усе хыхары краіны будучь мець магчымасць выкарыс-тоўваць **электронны подпіс**.

Атрымаць любыя дакументы, да-ведкі можна будзе хутка, лёгка і зруч-на, усе адміністрацыйныя працэдуры стануць празрыстымі.

3. Стандартам для новых дамоў і кватэр павінна стаць сістэма **«Ра-зумны дом»**. Ва ўсім новапабудаван-ным жыллі грамадзяне будучь мець магчымасць выкарыстоўваць гэтую сістэму.

4. Максімальнае ўкараненне ва ўсе галіны эканомікі тэхналогій збо-ру і апрацоўкі вялікіх масіваў даных, перш за ўсё ў медыцыне, гандлі і сельскай гаспадарцы.

5. Вывучэнне магчымасцяў вы-карыстання найноўшых тэхналогій перадачы і захоўвання інфармацыі ў банкаўскай сферы, дзяржаўным кі-раванні, натарыяце і іншых.

6. Здыманне ўсіх адміністрацый-ных бар’ераў, якія замінаюць развіц-цю электроннага гандлю, а таксама выкарыстанню вядучых сусветных і рэгіянальных плацежных сістэм.

7. Абсталяванне ўсіх школ краіны высакахуткасным бесправадным ін-тэрнэтам. Широкае выкарыстанне **электронных сродкаў навучання** (электронныя дзённік, журнал, пад-ручнік і іншыя).

8. У транспартнай сферы — ства-рэнне аўтаматызаваных сістэм ма-ніторынгу і кіравання станам транс-партнай інфраструктуры, укараненне інтэлектуальных комплексаў рэгуля-вання дарожнага руху, сістэм уліку паліўных рэсурсаў.

9. У прамысловасці — укараненне аўтаномных вытворчых комплексаў, сістэм кіравання на аснове канцэпцыі «Інтэрнэт рэчаў», тэхналогій трохмер-нага друку, поўнага лічбавая інтэгра-цыя інжынерна-канструктарскіх работ па ўсім ланцужку стварэння кошту.

10. У сельскай гаспадарцы — **пе-раход да дакладнага земляроб-ства**, заснаванага на шырокім вы-карыстанні даных спадарожнікавых сістэм сувязі і навігацыі, аўтаматы-заваных сістэм збору інфармацыі і кіравання працэсамі.

11. У жыллёва-камунальнай гас-падарцы — паўсюднае ўкараненне сістэм аўтаматычнага ўліку і рэгуля-вання спажывання паліўна-энерге-тычных рэсурсаў, кантролю за тэхні-чным станам аб’ектаў інфраструктуры, паўнотой і правільнасцю налічэння і аплаты жыллёва-камунальных па-слуг.

12. Стварэнне ў Рэспубліцы Бе-ларусь прававога, адукацыйнага і інвестыцыйнага асяроддзя (уклю-чаючы пытанні падаткаабкладання, абароны інтэлектуальнай уласнасці і інвестыцый, руху капіталу), максі-мальна спрыяльнага для развіцця лічбавых тэхналогій, новых тэхнала-гічных праектаў, бізнесу ў сферы ін-фармацыйных тэхналогій і іншага.

Комплекснае развіццё нацыянальнай інавацыйнай сістэмы

Інтэнсіўнаму інавацыйнаму раз-віццю нацыянальнай эканомікі бу-дзе садзейнічаць правядзенне сты-мулюючай бюджэтна-падатковай, грашова-крэдытнай і інвестыцыйнай палітыкі.

Павысіцца роля галіновай і фунда-ментальнай навукі, будзе забяспеча-на яе інтэграцыя з вытворчасцю. На-цыянальная акадэмія навук Беларусі павінна стаць інавацыйна-вытворчай карпарацыяй для фарміравання вы-сокатэхналагічнага сектара на ўлас-най даследчай і тэхналагічнай базе. Асаблівае роля ёй належыць у інтэн-сіўным развіцці касмічнай дзейнасці, нана- і біяіндустрыі, робататэхнікі.

Развіццё рынку навукова-тэхніч-най прадукцыі будзе забяспечана за кошт спрашчэння ўмоў камерцыя-лізацыі вынікаў навукова-тэхнічнай дзейнасці, якія належаць дзяржаве, гарантаванага забеспячэння аховы, абароны і кіравання аб’ектамі інтэле-ктуальнай уласнасці на ўнутраным і знешнім рынках.

Інавацыйная інфраструктура ўма-цуецца індустрыяльнымі пляцоўкамі для стварэння высокатэхналагічных вытворчасцяў.

Стымуляванне інавацыйнага прадпрымальніцтва плануецца ажыц-цявіць за кошт пашырэння грантавай формы фінансавання навуковых і іна-вацыйных праектаў.

Узровень навукаёмістасці ВУП за кошт усіх крыніц фінансавання пера-высіць 1 працэнт.

Паскоранае фарміраванне высокатэхналагічнага сектара

Стаўка будзе зроблена на: індустрыю інфармацыйна-камуні-кацыйных тэхналогій; атамную і аднаўляльную энерге-тыкі; бія- і нанатэхналогіі; фармацэўтычную прамысло-васць; прыборабудаванне і электронную прамысловасць.

Паблізу Беларускай АЭС будзе створаны кластар электраёмістых інавацыйных вытворчасцяў, ажыц-цёўлены пераход на электраабгра-ванне памяшканняў у жыллёвым бу-

даўніцтве.

Мяркуецца асвоіць новыя тэхна-логіі:

паглыбленай перапрацоўкі ма-лочнай і мясной сыравіны з выкары-станнем метадаў біяхімічнай мады-фікацыі;

вытворчасці інавацыйных біяўгна-енняў;

выпуску **новых лекавых сродкаў** (проціпухліннага, антыарытмічнага і антымікробнага лячэбнага дзеян-ня).

Будзе сфарміраваны **інавацый-на-прамысловы комплекс** у сферы распрацоўкі і вытворчасці **складанай медыцынскай тэхнікі**, сістэм забес-пячэння бяспекі, абсталявання нераз-буральнага кантролю і аналітычнага прыборабудавання.

У **мікраэлектроніцы** будзе асвое-на вытворчасць матрыц для сістэм апрацоўкі інфармацыі касмічных лятальных апаратаў, паўправадніковых прыбораў магутнай сілавой і высака-вольтнай электронікі, высокачастот-ных мікрасхем і мікрасістэм.

Паскоранае развіццё атрыма-юць **фатоніка** (оптыка, лазерная і цеплавізіійная тэхніка, іншая тэхніка двайнога прызначэння), а таксама **вытворчасць электрычнага транс-парту і аўтакампанентаў да яго**.

Будзе асвоена вытворчасць **но-вых канструкцыйных матэрыялаў** для медыцыны, машынабудавання і будаўніцтва.

Плануецца арганізацыя серыйнай вытворчасці беспілотных авіяцыйных комплексаў.

Будзе створана сетка нацыя-нальных даследчых лабараторый (цэнтраў) і інавацыйна-прамысло-вых аб’яднанняў, арыентаваных на рэалізацыю поўнага інавацыйнага цыкла. Цэнтралізацыя сродкаў інава-цыйных фондаў дазволіць сканцэнт-раваць рэсурсы для мэтавага фінан-савання праектаў і мэралпрыемстваў Дзяржаўнай праграмы інавацыйнага развіцця.

У выніку намечаных захадаў удзельная вага высокатэхналагічных відаў дзейнасці ў агульным аб’ёме прамысловай вытворчасці павялі-чыцца з 3,2 працэнта ў 2015 годзе да 4-6 працэнтаў у 2020 годзе.

Зніжэнне выдаткаў і павышэнне якасці прадукцыі

Зніжэнне выдаткаў на вытвор-часць і рэалізацыю прадукцыі з’яўля-ецца ключавым рэзервам павышэння фінансавай устойлівасці і прыбытко-васці працы арганізацыі.

Дзяржаўная падтрымка суб’ектам гаспадарання ў бягучым пяцігоддзі будзе аказвацца толькі пры ўмове істотнага скарачэння матэрыяла- і энэргаёмістасці прадукцыі. Гэта будзе адным з ключавых паказчыкаў эфе-ктыўнасці гаспадарання і крытэрыем стымулюючых выплаты работнікам.

Асноўнымі напрамкамі зніжэння выдаткаў на вытворчасць і рэаліза-цыю прадукцыі (работ, паслуг) з’яў-ляюцца:

скарачэнне ўмоўна-пастаянных і невытворчых выдаткаў;

тэхналагічнае перааснашчэнне прамысловых вытворчасцяў;

вызначэнне прагрэсіўных нормаў расходу сыравіны, матэрыялаў за кошт скарачэння адходаў і страт у працэсе вытворчасці і захоўвання, выкарыстання другасных рэсурсаў;

укараненне сучасных сістэм кіра-вання рэсурсамі, аптымальных схем і крыніц энэргазабеспячэння прамыс-ловых аб’ектаў, рэжымаў іх работы.

Зніжэнне выдаткаў на вытвор-часць і рэалізацыю прадукцыі (работ, паслуг) і павышэнне іх якасці стануць абавязковымі крытэрыямі пры фар-міраванні і абароне штогадовых біз-нес-планаў арганізацый.

Асаблівае ўвага будзе нададзе-на ўдасканаленню сістэм кіравання якасцю, уніфікацыі тэхнічных нар-матыўных актаў з патрабавання-мі найбольш перспектыўных між-народных стандартаў. Плануецца ўзмацненне кантролю за якасцю выканання галіновых тэхналагічных рэгламентаў.